

Deze nota betreft het thema 'de opgaven van Rijnland'

Rijnland zorgt van oudsher voor droge voeten en schoon water. Door klimaatverandering stijgt de zeespiegel en extreme neerslag en droogte komen vaker voor. Rijnland neemt samen met inwoners en bedrijven doelmatige maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.

VV-besluitnota

Registratienummer:
19.078451

De verenigde vergadering

besluit:

1. Alle huidige kredieten voor de watergebiedsplannen samen te voegen in twee nieuwe clusterkredieten.
2. In te stemmen met een rapportage op kwartaalbasis waarin de betrokken portefeuillehouders geïnformeerd worden over de voortgang van de werkzaamheden en uitgaven binnen de watergebiedsplannen.
3. In te stemmen met het proces waarin een verbetervoorstel aan het college over efficiency indicatoren binnen de watergebiedsplannen wordt gedaan.

Context

Met een watergebiedsplan verbetert Rijnland het watersysteem van een bepaald gebied vanuit zijn drie hoofdtaken: droge voeten, gezond water en voldoende water voor nu en in de toekomst. Dat is nodig om wateroverlast door bijvoorbeeld hevige regenval tegen te gaan en ter voorbereiding op de gevolgen van de klimaatverandering. Rijnland voldoet hiermee aan de wettelijke normen. Door te zorgen voor de juiste doorstroming en inrichting draagt een watergebiedsplan ook bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

De watergebiedsplannen bestaan sinds 2015 uit vier clusters, te weten Noord, West, Midden en Zuid. De clusters Noord en West zijn in 2018 organisatorisch samengegaan tot watergebiedsplan Kust. Al deze clusters hebben tot doel om uiterlijk in 2027 in het Rijnlandse gebied peilbesluiten te actualiseren, knelpunten op het gebied van waterkwaliteit- en kwantiteit aan te pakken en de bergingsopgave op te lossen, rekening houdend met klimaatverandering. Het vaststellen en herzien van peilbesluiten, en daarmee het op orde brengen van het watersysteem, is wettelijk verplicht.

Per 1 oktober 2019 zijn de bestaande watergebiedsplanclusters samengevoegd tot één nieuw cluster watergebiedsplannen. Hiertoe is onder andere besloten om de efficiency te verhogen, voorspelbaarder te werken, de uniformiteit in werkwijze en producten te vergroten en beter te kunnen programmeren en prioriteren. Dit is een goed moment om nu ook, conform het VV besluit van januari 2018 over het omgaan met clusterkredieten, voor de watergebiedsplannen met een clusterkrediet te gaan werken. Hiermee voorkomen we per direct een aantal nieuwe kredietaanvragen voor losse subprojecten.

Nieuwe kredieten worden vanaf nu geclusterd aangevraagd. De bestaande rapportages per subproject blijven gehandhaafd, maar geclusterd weergegeven. De clustering heeft tot gevolg dat

de risicoreserves per krediet worden overgeheveld naar een risicoreserve per cluster. Hiermee kunnen conform de geldende budgethoudersregeling meevallers en tegenvallers tussen projecten binnen het cluster worden vereffend.

Er worden twee clusterkredieten gevormd die overeenstemmen met de huidige kredieten binnen de gebiedsindeling van de beide portefeuillehouders van de watergebiedsplannen.

Argumenten

1.1 Door te werken met twee clusterkredieten vergroten we de efficiency van de watergebiedsplannen

Het kost ambtelijk en bestuurlijk veel capaciteit, doorlooptijd en aandacht om met projectkredieten te werken. Door vanuit één organisatie met twee clusterkredieten te werken, wordt de besluitvorming vereenvoudigd en zijn de kredieten beter beheersbaar.

Conform de spelregels voor clusterkredieten wordt de risicoreservering niet meer per individueel project vastgesteld maar voor het gehele cluster. Deze risicoreserve vormt een percentage van de geraamde kosten en wordt gebruikt om mee- en tegenvallers tussen de subprojecten binnen het cluster te vereffenen en om scopewijzigingen uit te financieren. Indien sprake is van een scope wijziging wordt conform de budgethoudersregeling het bestuur geïnformeerd.

1.2 Het samenvoegen van kredieten is rechtmatig

De bestaande watergebiedsplannen worden samengevoegd tot één nieuw cluster. De verenigde vergadering is bevoegd om de bestaande kredieten samen te voegen tot twee clusterkredieten. Door als verenigde vergadering de bestaande en nieuw aan te vragen kredieten samen te voegen, is het rechtmatig om binnen het cluster watergebiedsplannen flexibel en efficiënt om te gaan met het beschikbare krediet. De portefeuillehouder beslist over meevallers tot € 500.000 binnen het project. D&H beslist over meevallers van € 500.000 of meer binnen het project, over scopewijzigingen die buiten het project maar binnen het programma vallen en bij bestuurlijke gevoeligheid. D&H zal bestuurlijk gevoelige besluiten voorleggen aan de VV.

1.3 De watergebiedsplannen zijn opgenomen in het MJP 2020-2023 en Programmabegroting 2020

Voor de watergebiedsplannen is er in de afgelopen jaren in totaal voor € 67,1 mln. aan krediet beschikbaar gesteld. Een specificatie van de reeds verstrekte kredieten is opgenomen in bijlage 1. Door het minder activeren van uren is € 2,4 mln. aan krediet vrij gekomen. Dit bedrag is opgenomen in de exploitatiebegroting en wordt in mindering gebracht worden op de huidige kredieten.

In het MJP 2020-2023 en Programmabegroting 2020 is er voor alle watergebiedsplannen, tot en met het jaar 2023, rekening gehouden met € 74,7 mln. (exclusief risicoreservering). Op termijn zal er dus nog krediet aan het nu beschikbare krediet moeten worden toegevoegd.

2.1 Met een kwartaalrapportage houdt het bestuur grip op de voortgang van de watergebiedsplannen

Om de beheersbaarheid te vergroten en te zorgen dat het bestuur grip houdt en zicht houdt op de watergebiedsplannen en beide clusterkredieten, zal per kwartaal aan de portefeuillehouder gerapporteerd worden over de stand van zaken, de voortgang en de uitgaven. In de BURAP's en jaarrekening wordt expliciet gerapporteerd over wijzigingen binnen het clusterkrediet.

3.1 Door een rapportage krijgt het bestuur een beeld van en grip op de efficiency van de watergebiedsplannen

Bij de start van de organisatie hebben we 4,5 FTE bespaard op de huidige personele inzet en geven daarmee invulling aan de besparingsdoelstelling van cluster Realisatie. De projectorganisatie ontwikkelt indicatoren om de efficiency te meten en verder te verbeteren. D&H ontvangt hiervoor in het eerste kwartaal van 2020 een voorstel met indicatoren.

Risico's

1.1 De bestuurlijke verantwoordelijkheid is onduidelijk

De watergebiedsplannen zijn verdeeld over twee portefeuilles. Beleidsmatig valt het thema waterkwaliteit onder verantwoordelijkheid van Von Faber en waterkwantiteit onder de verantwoordelijkheid van Langeslag. Bij de uitvoering van het werk wordt op basis van gebied bepaald welke portefeuillehouder verantwoordelijk is. Voormalig watergebiedsplan Kust valt onder de verantwoordelijkheid van Von Faber en de voormalige watergebiedsplannen Midden en Zuid onder verantwoordelijkheid van Langeslag. De nieuwe clusterkredieten sluiten hierop aan. In de rapportages wordt duidelijk beschreven onder welke bestuurlijke verantwoordelijkheid het werk wordt uitgevoerd.

1.2 De organisatie is gewend aan een rapportage per watergebiedsplan

In de huidige situatie wordt per vier watergebiedsplannen over dezelfde onderwerpen gerapporteerd. Rapportage op twee clusters gekoppeld aan de verantwoordelijk portefeuillehouder zorgt voor de juiste hoofdlijn en voorkomt herhaling.

1.3 Indien geen clusterkrediet wordt verleend heeft dit directe gevolgen op lopende projecten

Diverse lopende subprojecten hebben (uitvoerings)krediet nodig om verder te kunnen. Deze zullen vertragen, omdat pas in de vv van januari 2020 krediet aangevraagd kan worden. Bij de Greenblue deal loopt het project hierdoor tevens subsidie mis.

2.1 Het bestuur heeft onvoldoende inzicht in financiën per subproject of maatregel

Er wordt geen krediet meer gelabeld aan specifieke polders of maatregelen. We continueren de huidige werkwijze door per polder of maatregel vooraf een SSK-raming op te stellen ter onderbouwing van de invulling of wijziging van het clusterkrediet. Achteraf wordt door middel van nacalculatie in beeld gebracht wat de werkelijke kosten zijn geweest. Hierover zal in kwartaalrapportages samen met de voortgang van het inhoudelijke werk worden gerapporteerd.

Bijlage 1

Actuele kredieten Watergebiedsplannen tot en met 2023

Omschrijving subproject	Actueel krediet/budget	Besteed	Prognose nog uit te geven krediet *	Cluster risicoreserve	Nog aan te vragen krediet (obv meerjaren-prognose)* *
Spaarnwoude/Haarlemmermeer	€ 3.477.000	€ 1.739.979	€ 1.737.021		
WGP Haarlem/ Bloemendaal (incl Haarlem 023)	€ 1.773.000	€ 464.520	€ 1.262.000		
voormalig WGP Noord	€ 5.250.000	€ 2.204.499	€ 2.999.021	€ 46.481	€ 250.000
Duikers vervangen onder A44	€ 362.000	€ 32.546	€ 308.208		
Greenport Duin- en Bollenstreek watergebiedsplan cluster 2 t/m 5	€ 5.920.000	€ 2.327.990	€ 3.122.000		
Greenport Duin- en Bollenstreek uitvoering cluster 1	€ 4.050.000	€ 3.783.228	€ 266.772		
Watergebiedsplan Zuidgeest fase 2	€ 2.700.000	€ 2.305.041	€ 270.000		
Watergebiedsplan Zuidgeest fase 3 en 4	€ 3.025.000	€ 1.784.580	€ 1.240.420		
Baggeren i.s.m. gemeente Hillegom (D&B 2-5)	€ 108.000	€ -	€ 98.010		
voormalig WGP West	€ 16.165.000	€ 10.233.385	€ 5.305.410	€ 626.205	€ 1.750.000
	€ 21.415.000	€ 12.437.883	€ 8.304.431	€ 672.686	€ 2.000.000
21 peilbesluiten nav peilschaalcorrecties	€ 1.460.000	€ 1.438.840	€ 21.160		
Watergebiedsplan Wassenaarschepolder	€ 6.175.000	€ 5.949.348	€ 214.000		
Watergebiedsplan Wassenaarschepolder/Geerpolder	€ 2.210.000	€ 2.032.125	€ 110.000		
Watergebiedsplan Wassenaarschepolder/Vrieseekoepeschepolder	€ 5.205.000	€ 3.887.191	€ 1.250.500		
Watergebiedsplan Nieuwkoop	€ 3.500.000	€ 2.622.190	€ 306.000		
Watergebiedsplan Midden Benoorden en bezuiden Wijde Aa	€ 4.900.000	€ 1.680.798	€ 3.219.202		
Verwijderen Sifon Nieuwkoop en doortrekken Schoutenvaart	€ 1.800.000	€ 1.318.189	€ 305.000		
voormalig WGP Midden	€ 25.250.000	€ 18.928.681	€ 5.425.862	€ 895.457	€ 3.600.000
Watergebiedsplan de Noordplas	€ 5.400.000	€ 4.719.253	€ 680.747		
Watergebiedsplan Boskoop	€ 6.000.000	€ 2.992.799	€ 3.007.201		
Watergebiedsplan Reeuwijk	€ 3.820.000	€ 1.450.196	€ 1.990.000		
Watergebiedsplan Zoetermeer/Zoeterwoude	€ 1.540.000	€ 513.512	€ 1.026.488		
Watergebiedsplannen Zuid - knelpunten, programmakosten, quick wins	€ 3.100.000	€ 2.097.080	€ 1.002.920		
Watergebiedsplan Gouda	€ 574.000	€ -	€ 574.000		
voormalig WGP Zuid	€ 20.434.000	€ 11.772.839	€ 8.281.357	€ 379.804	€ 4.000.000
	€ 45.684.000	€ 30.701.520	€ 13.707.219	€ 1.275.261	€ 7.600.000
	€ 67.099.000	€ 43.139.403	€ 22.011.650	€ 1.947.947	€ 9.600.000

* Kolom 'prognose nog uit te geven krediet' betreft bedragen inclusief benoemde risicoreservering.

* * Kolom 'nog aan te vragen krediet' betreft subprojecten in de planvorming. Hiervoor is nog geen (volledig) uitvoeringskrediet aangevraagd.